

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Milanem Podhrázkým ve věci

žalobkyně: **H. P.**
bytem S., K.

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 16. 11. 2016, č. j. X,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 16. 11. 2016, č. j. X, se zrušuje a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podanou ke zdejšímu soudu domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí, jímž žalovaná k námitkám žalobkyně zčásti změnila své předchozí rozhodnutí ze dne 23. 10. 2014, č. j. X, tak, že do něj doplnila výrok, podle něhož žalobkyni „[d]oplatek starobního důchodu náleží podle ustanovení čl. II bodu 14 zákona č. 306/2008 Sb. ve znění pozdějších předpisů a podle ustanovení § 56 odst. 1 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění účinném do 31. 12. 2008 ode dne 17. 6. 2011“. Ve zbytku své výše označené prvostupňové rozhodnutí potvrdila. Tímto prvostupňovým rozhodnutím žalovaná od 20. 3. 2006 přiznala žalobkyni podle § 56 odst. 1 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon č. 155/1995 Sb.“) starobní důchod ve výši 3 279 Kč měsíčně.

Shodu s prvopisem potvrzuje A. S.

2. Žalobkyně v žalobě předně připomněla, že původní rozhodnutí žalované o jejích námitkách proti prvostupňovému rozhodnutí již zdejší soud zrušil. Ve věci jde o uznání rozsahu dlouhodobé péče žalobkyně o tchýni (M. P.) pro důchodové účely a o doplacení neprávem odňaté dávky za dobu, kterou žalovaná žalobkyni uznala za náhradní dobu zaměstnání. Žalobkyně poukázala na to, že soud zrušil předchozí rozhodnutí žalované, protože naznal, že ta byla sama povinna řádně se vypořádat s důkazními prostředky, jež žalobkyně ohledně bezmocnosti své tchýně a své péči o ni předložila. Žalovaná však tuto svou povinnost řádně nesplnila. Podle soudu se nabízela možnost podrobnějšího rozboru provedeného vlastním posudkovým lékařem, zhodnocení podkladové dokumentace včetně dekurzu z geriatrické hospitalizace a vyžádání písemného doplnění posudku znalce či provedení důkazu jeho výsledkem, aby byly odstraněny pochyby, zda závěry znalce umožňují podřadit tehdejší zdravotní stav tchýně žalobkyně alespoň pod § 36 odst. 2 vyhlášky č. 149/1988 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení, ve znění účinném do 31. 12. 1992 (dále jen „prováděcí vyhláška“). Původní rozhodnutí neobstálo ve vztahu ke spornému období péče o tchýni žalobkyně a její rodiče. Soud žalovanou zavázal ve spolupráci se svými posudkovými lékaři vyhodnotit důkazy a v případě potřeby dokazování doplnit o další důkazy v podobě výsledku svědků a vysvětlit, proč žalovaná dospěla ke konkrétním závěrům o době péče žalobkyně a zdravotním stavu opečovávaných osob. Žalovaná se však od zásad vytýčených v odůvodnění uvedeného rozsudku odchýlila. K hodnocení předložených důkazů správně přizvala posudkového lékaře, ten však neuznal žádný z předložených důkazů jako dostatečný k prokázání nároků žalobkyně, vzdor tomu, že jej soud zavázal akceptovat i závěry pravděpodobnostního charakteru. Žalobkyně v této souvislosti již v předchozím řízení připomněla závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 6 Ads 15/2013-28. V situaci, kdy posudkový lékař odmítl relevantnost závěrů doloženého posudku soudního znalce a dalších důkazních prostředků, bylo na místě postupovat dle závěrů soudu, předvolat svědky a provést konfrontaci názorů jejich výsledkem. Žalovaná se však při hodnocení důkazních prostředků zastavila na půl cesty a svědecké výpovědi neprovedla.
3. Žalobkyně pak napadené rozhodnutí považuje za nezákonné i z důvodu omezení doby, za kterou jí náleží doplatek důchodu. Žalovaná doplněním výroku rozhodnutí přejímá právní názor soudu, ten je ovšem podle žalobkyně nesprávný. Jelikož výrok předchozího rozsudku byl v její prospěch, nemohla proti němu podat kasační stížnost a proti omezení doby zpětného doplacení brojí až touto žalobou. Původní rozhodnutí žalované o přiznání pozdního starobního důchodu od 29. 3. 2007 žalobkyni poškozovalo až do 23. 10. 2014, kdy žalovaná dodatečně konstatovala vznik nároku na důchod dne 20. 3. 2006. Doplacení dávky neprávem odňaté v období od 20. 3. 2006 do 29. 3. 2007 včetně všech pozdějších splátek, v nichž se má ve prospěch žalobkyně projevit původně nezapočítaná valorizace se za období od 1. 1. 2009 řídí právní úpravou účinnou od tohoto dne, přičemž žalobkyně zde odkazuje na § 56 odst. 1 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., ve znění účinném od 1. 1. 2009. Podle žalobkyně soud i žalovaná mají pravdu v tom, že pravidlo o doplácení důchodu za období před 1. 1. 2009 je třeba hledat v přechodném ustanovení čl. II bodu 14 zákona č. 306/2008 Sb. Soud se ovšem následně dopouští nesprávné interpretace, má-li za to, že citovaná norma deroguje § 56 odst. 1 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., ve znění účinném od 1. 1. 2009, a bez dalšího nařizuje aplikaci kompletní právní úpravy účinné před tímto dnem. Takový výklad však vede k nesprávnému závěru, že právní skutečnost nastala dne 13. 7. 2014 se řídí právní úpravou, jež nebyla účinná ani 13. 7. 2014 a dokonce ani v jediný den tříletého období, jehož doplacení má určovat. Správný výklad citovaného

přechodného ustanovení (jež dlouhodobě potvrzuje praxe orgánů sociálního zabezpečení i veřejné ochránkyně práv) je však takový, že jakákoliv neprávem odepřená důchodová dávka (ať již byla odepřena kdykoliv, tedy i před 31. 12. 2008) se po dni 1. 1. 2009 doplácí v souladu s § 56 odst. 1 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., ve znění účinném od 1. 1. 2009, tedy za celé období, za které náleží; jedná se o přípustnou nepravou retroaktivitu. Co se týče doplácení splátek důchodu náležejících za období před 31. 12. 2008 včetně, zde se uplatní čl. II bod 14 zákona č. 306/2008 Sb. tak, aby se zabránilo účinku nepřipustné pravé retroaktivity: doplácení za období před 1. 1. 2009 je dle § 56 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění do 31. 12. 2008, opravdu možné jenom tři roky nazpět, i v případě neoprávněného odnětí dávky je tak nejzazším dnem, od kterého lze doplácet, datum 1. 1. 2006. Dříve splatné částky důchodu ze zákona prekludovaly. Dříve účinné omezení dopláceného období třemi roky však nelze vztáhnout na období po dni 31. 12. 2008, jelikož v té době již platila jiná úprava doplácení, a sice dvoukolejná úprava rozlišující dle toho, co bylo příčinou pozdního přiznání důchodu ve správné výši, resp. zda nedošlo k neoprávněnému odnětí orgánem sociálního zabezpečení. Žalovaná ovšem v dané věci tuto zrušenou právní úpravu aplikovala na pozdější skutkový stav, byť se v tomto snažila držet závazného právního názoru soudu.

4. Žalovaná navrhla zamítnutí žaloby. Uvedla, že v součinnosti s posudkovými lékaři splnila podmínky, jimiž byla vázána v předchozím zrušujícím rozsudku zdejšího soudu. Jak již bylo uvedeno v žalobou napadeném rozhodnutí, posudkoví lékaři pokládají za nadbytečné, aby prováděli další důkazy formou zajišťování výsledku dalších svědků, protože žádný takto dodatečně získaný důkaz není s to vyvrátit důkazy již získané a závěry již učiněné. Jedním z faktů, na který poukazují, je ten, že nelze hovořit o bezmocnosti posuzované osoby (tchýně žalobkyně) pokud byl vnější projev jejího zdravotního stavu takový, že bylo nutné ji omezit v pohybu. Pokud posudkoví lékaři k takovému závěru dojdou, není možné, aby žalovaný rozhodl v kontradikci s tím. *Ad absurdum* by tak vynakládal prostředky ze státního rozpočtu za účelem získání pro dané řízení irrelevantních důkazů.
5. Krajský soud v Praze ve vztahu ke skutečnostem plynoucím z předloženého správního spisu především připomíná (v podrobnostech lze odkázat na detailní reprodukci správního spisu provedenou v předchozím rozsudku zdejšího soudu v této věci), že žalobkyně dne 14. 7. 2010 podala žádost o úpravu důchodu z důvodu dlouhodobé péče o závislou osobu, v rámci níž mimo jiné čestně prohlásila, že v letech 1980-1992 osobně pečovala svou o tchýni. Žalovaná tuto žádost rozhodnutím ze dne 30. 8. 2010 zamítla. Námitky žalobkyně proti tomuto rozhodnutí pak žalovaná zamítla rozhodnutím ze dne 3. 12. 2010, č. j. 415 320 098/315-LP, jímž současně své předchozí prvostupňové rozhodnutí potvrdila s tím, že nemá za prokázané, že žalobkyně v uvedené době splnila podmínky pro započítání doby péče o blízkou bezmocnou osobu do celkové doby pojištění. Žalobkyně následně neuspěla ani s opakovanými žádostmi o odstranění tvrdosti zákona, v souvislosti s nimiž doložila zprávu ošetřujícího lékaře rodičů manžela MUDr. K. a čestné prohlášení V. N. z 29. 10. 2010 s úředně ověřeným podpisem, že v 80. letech pracovala jako zdravotní sestra MUDr. K. a pamatuje si, že u rodičů manžela žalobkyně byla tehdy nutná celodenní péče, a to zejména u tchýně, která byla upoutána na lůžko. Pravdivost tohoto prohlášení potvrdil svým prohlášením i MUDr. K..
6. Jak ze správního spisu v dané věci dále především plyne, žalovaná v návaznosti na upozornění veřejné ochránkyně práv z moci úřední nařídila mimořádnou kontrolní

lékařskou prohlídku, na základě níž posudková lékařka zpracovala dne 7. 7. 2014 posudek, č. j. LPS/2014/2664-KO_CSSZ, v němž s odkazem na zprávu MUDr. K. ze dne 14. 11. 1990 uzavřela, že tchýně žalobkyně byla v důsledku generalizované aterosklerózy zvláště mozkových cév s platností od 1. 5. 1990 do dne úmrtí (11. 3. 1992) převážně bezmocná podle § 70 odst. 1 písm. b) zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení (dále jen „zákon o sociálním zabezpečení“) a § 2 odst. 2 prováděcí vyhlášky. Na základě tohoto posudku pak žalovaná rozhodnutím ze dne 23. 10. 2014 žalobkyni přiznala dle § 29 odst. 2 a § 56 odst. 1 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb. starobní důchod ve výši 3 279 Kč měsíčně od 20. 3. 2006 s tím, že dle odůvodnění tohoto rozhodnutí jí doplatek důchodu náleží za pět let nazpět od zjištění nároku, tj. od 7. 7. 2009.

7. Žalobkyně pak dne 18. 11. 2014 podala proti naposledy zmíněnému rozhodnutí žalované námitky, v nichž odkázala na připojený znalecký posudek, který shledal dobu péče o její tchýni delší. Poukázala také na předložená čestná prohlášení, včetně nově předloženého prohlášení MUDr. R. (s připojeným razítkem MUDr. R.) ze dne 6. 10. 2014, podle něhož po zhlédnutí dokumentace z hospitalizace tchýně žalobkyně v léčebně dlouhodobě nemocných v roce 1992 lze soudit, že šlo o pacientku s řadou vážných chorob, nepohyblivou, ležící, s otlaky od dlouhodobého pobytu na lůžku, která byla odkázána na celodenní péči řadu let, jak potvrzují i připojená prohlášení MUDr. K. a sestry N.. Žalobkyně v námitkách také žádala, aby jí byl přiznán důchod dle § 19a zákona č. 155/1995 Sb. a o doplacení důchodu již od 20. 3. 2006, protože přiznání důchodu od pozdějšího data bylo důsledkem nesprávného postupu správy sociálního zabezpečení, která v roce 1990 nesprávně posoudila stupeň bezmocnosti její tchýně. Přiložený znalecký posudek MUDr. Š., znalce z oboru posudkového lékařství, zpracovaný na žádost žalobkyně, především konstatuje, že chronické postižení a omezení sebeobslužnosti tchýně žalobkyně se vyvíjelo dlouhou dobu, přičemž podle znalce již před pěti lety (ve věku 84 let) došlo k postižení pohybového aparátu degenerativními změnami a k postižení mozkových cév celkovou arteriosklerózou, takže byla potřebná celodenní pomoc jiné osoby. V námitkovém řízení pak posudkový lékař žalované zpracoval dne 25. 2. 2015 posudek (č. j. LPS/2015/157-KO_CSSZ), v němž setrval na posouzení OSSZ. V návaznosti a to pak žalovaná rozhodnutím ze dne 16. 3. 2015, č. j. 415 320 098/315-ISI, své prvostupňové rozhodnutí změnila tak, že do něj doplnila výrok o tom, že doplatek starobního důchodu žalobkyni náleží od 7. 7. 2009.
8. Shora označené rozhodnutí žalované napadla žalobkyně žalobou u zdejšího soudu, který rozsudkem ze dne 17. 6. 2016, č. j. 43 Ad 25/2015-65, toto rozhodnutí zrušil a věc žalované vrátil k dalšímu řízení. Ze správního spisu pak plyne, že v dalším řízení navazujícím na zrušující rozsudek posudkový lékař žalované v posudku ze dne 21. 10. 2016, č. j. LPS/2016/3221-KO_CSSZ, dospěl opět k závěru, že tchýně žalobkyně byla převážně bezmocná podle § 70 odst. 1 písm. b) zákona o sociálním zabezpečení a § 2 odst. 2 prováděcí vyhlášky, a to s platností od 1. 5. 1990 do 11. 3. 1992. V návaznosti na to pak žalovaná vydala rozhodnutí napadené nyní projednávanou žalobou, jímž změnila své předchozí rozhodnutí ze dne 23. 10. 2014, č. j. 415 320 098, tak, že do něj s odkazem na citovaný rozsudek zdejšího soudu doplnila výrok, podle něhož žalobkyni „[d]oplatek starobního důchodu náleží podle ustanovení čl. II bodu 14 zákona č. 306/2008 Sb. ve znění pozdějších předpisů a podle ustanovení § 56 odst. 1 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění účinném do 31. 12. 2008 ode dne 17. 6. 2011“. Ve zbytku své prvostupňové rozhodnutí potvrdila.

9. Krajský soud v Praze ověřil, že žaloba byla podána včas a že splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Protože se jedná o žalobu projednatelnou, přezkoumal soud napadené rozhodnutí v mezích uplatněných žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu v době vydání napadeného rozhodnutí [§ 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)].
10. Nyní projednávaná žaloba obsahuje dva okruhy žalobní argumentace. Žalobkyně jednak namítá, že žalovaná v napadeném rozhodnutí nerespektovala závazný právní názor vyslovený v předchozím zrušujícím rozsudku zdejšího soudu, pokud jde o hodnocení důkazů týkajících se tvrzení žalobkyně, že péči o závislou osobu (svoji tchýni) poskytovala již od roku 1980 (a nikoliv až od 1. 5. 1990 jak plyne z posudků komise žalované a napadeného rozhodnutí). Vedle toho pak žalobkyně zpochybňuje napadené rozhodnutí žalované i v části navazující na závěry předchozího rozsudku zdejšího soudu týkající se doplatku důchodu. Má především za to, že čl. II. bod 14 zákona č. 306/2008 Sb. je třeba vykládat tak, že jakákoliv neprávem odepřená důchodová dávka se po 1. 1. 2009 doplácí v souladu s § 56 odst. 1 písm. b) zákona o důchodovém pojištění, ve znění účinném od 1. 1. 2009, za celé období, za které náleží.
11. Předně je třeba připomenout, že § 5 odst. 1 písm. s) zákona o důchodovém pojištění, ve znění účinném od 1. 1. 1996 do 31. 12. 2006, účast na důchodovém pojištění zakotvoval pro osoby pečující osobně o převážně nebo úplně bezmocnou osobu nebo blízkou částečně bezmocnou osobu starší 80 let, pokud spolu žijí v domácnosti; podmínka domácnosti se nevyžaduje, jde-li o osobu blízkou. Z ustanovení § 12 odst. 1 věty první téhož zákona (ve znění účinném od 1. 1. 1996 do 31. 12. 2006), pak vyplývalo, že po 31. prosinci 1995 byla náhradní dobou pojištění i doba účasti na pojištění osob uvedených v § 5 odst. 1 písm. s); podmínkou pro to, aby se tato doba účasti na pojištění hodnotila jako náhradní doba pojištění, bylo, že byla získána na území České republiky a že doba pojištění trvala aspoň jeden rok.
12. Ustanovení § 13 odst. 2 věta první zákona o důchodovém pojištění stanoví, že za náhradní dobu pojištění se považují též náhradní doby získané před 1. lednem 1996 podle předpisů platných před tímto dnem a doba pobírání důchodu za výsluhu let. Tomu odpovídá i ustanovení § 102a odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, podle něž se účast na pojištění osoby pečující osobně o převážně nebo úplně bezmocnou osobu nebo částečně bezmocnou osobu starší 80 let, pokud spolu žijí v domácnosti, na důchodovém pojištění před 1. lednem 2007 posuzuje podle právních předpisů platných před tímto dnem. Tímto dříve platným předpisem je ustanovení § 9 odst. 1 písm. k) zákona o sociálním zabezpečení, podle kterého, trvalo-li zaměstnání aspoň rok, započítávají se do něho tyto náhradní doby: k) doba osobní péče o blízkou osobu, která byla převážně nebo úplně bezmocná a nebyla umístěna v ústavu sociální péče nebo v obdobném zdravotnickém zařízení, a to nejdříve od 1. ledna 1976. Do uvedeného ustanovení je převzata též shodná úprava obsažená v § 11 odst. 1 písm. k) zákona č. 121/1975 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění účinném do 30. 9. 1988.
13. Jak již zdejší soud shodně uvedl v předchozím rozsudku v dané věci, k tomu, aby žalobkyni mohla být uznána sporná péče o tchýni, zákon vyžaduje, aby prokázala osobní péči o ni v domácnosti (tj. mimo zdravotnické zařízení), trvání této péče (od kdy do kdy byla péče poskytována) a současně převážnou nebo úplnou bezmocnost tchýně, včetně doby trvání stavu bezmocnosti. Jen za období, kdy bylo prokázáno naplnění těchto všech

zákonem vyžadovaných podmínek, může být žalobkyni započtena odpovídající náhradní doba pojištění. Podle § 36 prováděcí vyhlášky definující pro účely § 70 zákona o sociálním zabezpečení pojem bezmocnosti je „[č]ástečně bezmocný důchodce, který potřebuje dlouhodobě pomoc jiné osoby při některých nezbytných životních úkonech, například při mytí, česání a oblékání. Za částečně bezmocného se vždy považuje občan prakticky nevidomý“ (odst. 1). „Převážně bezmocný je důchodce, který potřebuje kromě pomoci uvedené v odstavci 1 pravidelnou pomoc jiné osoby při hlavních životních úkonech, například při chůzi a při výkonu fyziologické potřeby. Za převážně bezmocného se vždy považuje občan úplně nevidomý“ (odst. 2). „Úplně bezmocný je důchodce, který zcela pozbyl schopnost sebeobsluhy, potřebuje soustavné ošetřování a je odkázán trvale na pomoc jiné osoby při všech životních úkonech“ (odst. 3). V podstatě identickou úpravu posléze obsahoval i § 2 odst. 1 až 3 vyhlášky č. 284/1995 Sb., kterou se provádí zákon o důchodovém pojištění, ve znění účinném do 13. 12. 2007.

14. Stejně tak lze připomenout, že zdejší soud již ve svém předchozím rozsudku v dané věci (rozsudek ze dne 17. 6. 2016, č. j. 43 Ad 25/2015-65) rozlišil období od 1. 1. 1995, v němž § 12 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění vyžaduje prokázání osobní péče samostatným rozhodnutím OSSZ jakožto povinným důkazem ve smyslu § 50 odst. 4 správního řádu, a období, v němž byla žalovaná povinna podle § 5 odst. 1 písm. a) bodu 1 organizačního zákona si dobu získaných náhradních dob pojištění v rámci rozhodování o dávkách důchodového pojištění posoudit sama (tedy do 31. 12. 1994), a to včetně povinnosti zhodnotit navržené důkazy (v řízení je třeba subsidiárně aplikovat právní úpravu dokazování ve správním řádu).
15. Pokud jde o první okruh žalobních námitek týkající se hodnocení bezmocnosti tchýně žalobkyně, o kterou žalobkyně dle svých tvrzení pečovala, je zde zjevně klíčové posouzení toho, zda se v jejím případě jednalo o převážnou (případně dokonce úplnou) bezmocnost ve smyslu shora citovaných ustanovení prováděcí vyhlášky či nikoliv (samozřejmě kromě období, v němž již žalovaná příslušný stupeň bezmocnosti tchýně žalobkyně akceptovala). V této souvislosti je třeba ještě připomenout, že zdejší soud ve svém předchozím zrušujícím rozsudku v dané věci vyšel především z toho, že za sporné období od 1. 1. 1995 do 1. 4. 1999 žalobkyně ve správním řízení nepředložila příslušné rozhodnutí OSSZ a s ohledem na tento chybějící (avšak zákonem nutně vyžadovaný) podklad nemohla žalovaná rozhodnout jinak, než že za toto období žalobkyni žádnou náhradní dobu pojištění neuznala. Podle citovaného rozsudku však napadené rozhodnutí neobstojí ve vztahu ke spornému období od roku 1980 do 30. 4. 1990 a dále od 12. 3. 1992 do 31. 12. 1994. Jak přitom soud výslovně uvedl, „v tomto období byla žalovaná povinna posoudit vznik nároku na náhradní doby pojištění založené na péči o rodiče žalobkyně (...) sama žalovaná a byla povinna se v tomto směru řádně vypořádat s důkazními prostředky předkládanými žalobkyní. Žalovaná však v napadeném rozhodnutí plně vyšla ze závěrů své posudkové lékařky, které jsou hrubě neúplné, neboť posudek nijak nevysvětluje, jakým způsobem hodnotila žalobkyni předložená čestná prohlášení tehdejších ošetřujících lékařů a zdravotní sestry (tedy odborníků, kteří patrně byli schopni zdravotní stav tchýně žalobkyně medicínsky zhodnotit) a zejména pak znalecký posudek MUDr. J. Š., který je navíc znalcem zapsaným pro obor posudkového lékařství a je tedy plně kvalifikován nejen pro hodnocení zdravotního stavu posuzovaných osob, ale i pro jeho podřazení pod příslušné posudkové kategorie včetně jednotlivých stupňů bezmocnosti. Jestliže znalec ... byl schopen uzavřít, že stav tchýně žalobkyně byl v době její hospitalizace ... takový, že je z něj možné dovodit, že již nejméně 5 let před touto hospitalizací byla nezbytná celodenní pomoc jiné osoby při složitějších úkonech, bylo třeba, aby

žalovaná, resp. posudková lékařka tuto informaci vyhodnotila z hlediska kritérií § 36 prováděcí vyhlášky (...). S ohledem na to, že závěr znalce se s těmito kritérii svou formulací (...) poněkud mýjí, nabízela se (vedle podrobnějšího rozboru provedeného vlastním posudkovým lékařem a zhodnocení podkladové dokumentace včetně dekursu z geriatrické hospitalizace) možnost vyžádání písemného doplnění posudku znalce či důkaz jeho výsledkem, aby byly odstraněny pochyby, zda závěry znalce umožňují podřadit zdravotní stav posuzované v uvedené době alespoň pod ustanovení § 36 odst. 2 prováděcí vyhlášky (...).

Posudek o bezmocnosti si v případě náhradních dob pojištění do 31. 12. 1994 obstarává v rámci svého procesního postupu žalovaná a je povinna zhodnotit jeho správnost, úplnost a přesvědčivost, tj. není-li sama schopna existenci a míru bezmocnosti posuzované osoby posoudit, musí dohlédnout na to, že posudek bude dostatečně odůvodněn, bude se vypořádávat se všemi rozhodujícími skutečnostmi a bude logický a přesvědčivý. Není-li tomu tak, musí si vyžádat doplňující posudek, který takové vady odstraní, či revizní posudek. Otázky, jež nejsou odbornou medicínskou, resp. posudkovou záležitostí pak samozřejmě musí posoudit sama vedle tohoto posudku a provést k nim potřebné dokazování. Stejně tak může na požadavek posudkového lékaře zajistit provedení nezbytných důkazů (např. výsledku svědků), které by mohly přispět k objasnění skutkového stavu nezbytného pro jeho vlastní posudkovou činnost (...). V dalším řízení tedy bude na žalované, aby ve spolupráci se svými posudkovými lékaři ... tyto důkazy vyhodnotila, v případě potřeby (zejména pokud jde o potřebu přesnější datace či charakteristiky v čestných prohlášeních popisovaných stavů) v souladu se správním řádem dokazování doplnila o další důkazy v podobě výsledku svědků a vysvětlila, proč dospěla ke konkrétním závěrům o době péče žalobkyně a zdravotním stavu opečovávaných osob. Přitom žalovaná nepomíne skutečnost, že v případě prokazování starších (náhradních) dob pojištění, o něž v tomto případě jde, organizační zákon nevyžaduje dosažení praktické jistoty o skutkovém stavu, ale s ohledem na přípustnost použití čestných prohlášení podle § 85 odst. 5 zjevně akceptuje i závěry pravděpodobnostního charakteru, čemuž ostatně odpovídá i vyznění závěrů žalobkyní předkládaného znaleckého posudku o minimální délce nepříznivého zdravotního stavu tchyně žalobkyně. Teprve na základě řádného zhodnocení všech dostupných důkazních prostředků (...) bude možné zodpovědně uzavřít, v jakém rozsahu žalobkyně získala náhradní doby pojištění v souvislosti s péčí o členy své rodiny (...).

16. Žalovaná pak v návaznosti na citované zrušující rozhodnutí zdejšího soudu a jeho závěry přistoupila toliko k tomu, že požádala svoji posudkovou komisi o „opravu posudku tak, aby se vypořádal i se svědeckými prohlášeními a znaleckým posudkem, které byly doloženy k námitkám“, přičemž závěry takto zpracovaného posudku fakticky převzala do odůvodnění napadeného rozhodnutí.
17. Ve vztahu k žalobkyní předloženým podkladům tento posudek posudkové komise (ze dne 21. 10. 2016) pak výslovně uvedl, že „doložen je pouze znalecký posudek ..., který je však z posudkového hlediska pouze souborem úvah nad možnou situací posuzované na základě velmi chabé dokumentace z roku 1992, respektive ... nad soupisem diagnóz ke dni 9. 3. 1992 (...). Nikde není objektivně zjištěn klinický reálný funkční stav posuzované v rozmezí let 1990 a 1992, respektive mezi roky 1987 a 1992. Navíc ve znaleckém posudku ... je zjištěna ... i chyba v uvedeném datu úmrtí ..., čímž se jeví znalecký posudek také poněkud zmatečným i v tomto bodě. Znalec z jediného dokumentu přijetí posuzované do LDN těsně před úmrtím vyvozuje, že v tento den dle vstupní prohlídky k hospitalizaci vyžaduje posuzovaná opatrování a pomoc jinou osobu, není však zřejmý stav předchozí Chronická onemocnění jsou u 88leté posuzované pravděpodobná, artróza kolen a kyčli II - III. st. dle RTG nedokládá reálnou

schopnost imobility klinicky, osteoartróza k věku také ne, ... v den přijetí pro zhoršení stavu byla posuzovaná jistě imobilní, ale takový akutní stav nelze hodnotit jako dlouhodobý předcházející. Dne 29. 11. 1990 bylo v posudku OSSZ Kolín uvedeno na základě informací praktického - obvodního lékaře ze dne 14. 11. 1990, že posuzovaná potřebuje pomoc při brání léků (ale v 11/1990 uvádí praktický - obvodní lékař, že žádné léky klientka nebere ...), při otevření a zavření dveří, při oblékání a obouvání, pomoc poskytuje syn. Dle lékaře je kardiopulmonálně kompenzovaná, při návštěvě praktického (...) lékaře mluví zmateně, orientovaná není místem ani časem, osobou ano, není však nikde uvedeno, že je imobilní (...), naopak je uvedeno v podkladech, že má tendenci utíkat z domu!, hledat zemřelé osoby, apod. Dále je jasně praktickým lékařem dne 14. 11. 1990 uvedeno, že je klientka pouze k věku částečně inkontinentní a celkové zhoršení stavu nastalo nejdříve od 5/1990 a poté od podzimu 1990, kdy posuzovaná také bezmocnost poprvé žádala. (...) Dále znalec opět velmi obecně uvádí, že je „rozvinutá ateroskleróza ...“. Jde ale o velmi obecné teoretické vyjádření, které nijak konkrétně není vztaženo na stav posuzované v posledních letech (znalec uvádí, že i 5ti letech) před úmrtím a nijak jej nedokazuje, jde jen o úvahu. Jistěže v den vstupu do LDN posuzovaná nebyla schopna uvést anamnézu, spolupracovat atd., ale nikde není popsán stav setrvalý předcházející a není jej možné po letech zjistit (...). Není pak ani žádným objektivním způsobem zřejmé, že se stav „musel rozvíjet dlouhou dobu“, když sám praktický ... lékař uvádí, že se zhoršila situace během roku 1990, ani proč by mělo být zřejmé, že zrovna od roku 1987 by měl u posuzované od věku 84 let být jasný stav postižení kognice a pohybového aparátu takový, aby vyžadoval celodenní péči. Jde pouze z hlediska posudkového lékaře přes podrobný přezkum (...) o vysoce a výhradně teoretickou obecnou úvahu znalce pro soudní účely, která nemůže mít relevantní váhu pro posouzení posudkovým lékařem Celý popsáný objektivní stav v znaleckém posudku se od začátku do konce týká dne přijetí do léčebny LDN dne 9. 3. 1992, žádného dřívějšího data, tak jak je jediným dalším jakýmkoliv dohledatelným dokumentem podklad praktického ... lékaře z 14. 11. 1990 pro posouzení bezmocnosti a posouzení LPS následně.

Potvrzení praktického lékaře MUDr. K. a lékařů R. ze dne 14. 12. 2010 bylo posudkovým lékařům známo včetně obsahu. Je však evidentní, že lékaři R. si ze svého písmeně doloženého svědectví na posuzovanou rozhodně nijak osobně a zcela konkrétně nerozpomínají (tedy je nemožné podání eventuálního dalšího svědectví ...). MUDr. K. nenachází žádnou dokumentaci 18 let po úmrtí posuzované, (...), není však nijak potvrzena doba a datum vzniku eventuální dlouhodobé imobility (v roce 1990, jak bylo výše uvedeno, imobilita ani po zhoršení stavu rozhodně v podkladech pro LPS lékaři uvedena nebyla). Sestra p. N. čestně prohlašuje, že si „pamatuje, že byla nutná celodenní péče, zejména u paní M. P., která byla dlouhodobě upoutána na lůžko...“, toto prohlášení je jistě akceptováno, ale opět ovšem neznáme rozsah a dobu nutné péče o imobilní pacientku žádným konkrétnějším způsobem, byť se její stav jistě pravděpodobně horšil od roku 1990, což bylo posudkově akceptováno a místo částečné bezmocnosti byla posudkově uznána ve funkčním průměru bezmocnost převážná. Z posudkového hlediska není dle platné legislativy možné uznat dávky takovým způsobem zpětně a výhradně na základě teoretických obecných úvah znalce a svědectví (...) o vcelku neurčitě prezentované „nutné celodenní péči“ bez časového vymezení o tehdy již 86-88letou ženu ve vysokém věku, nyní již po 18ti letech. Není možné žádným způsobem zjistit datum eventuálně později preterminálně vzniklé imobility nějakým legislativně relevantním způsobem. Dekubity (...) se mohou vytvořit poměrně velmi rychle ve vysokém věku a celkově špatném preterminálním stavu, nemusí jim nijak předcházet několikaletá imobilita“

18. V návaznosti na to pak žalovaná v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí uzavřela, že doložená čestná prohlášení a svědectví jsou nekonkrétní, učiněná s velkým časovým

odstupem a nejsou zcela v souladu s lékařskou dokumentací, která byla praktickým lékařem poskytnuta k posouzení dne 29. 11. 1990. V této lékařské dokumentaci není uvedena imobilita posuzované, naopak je zmíněno, že má tendence utíkat z domu, dále je praktickým lékařem uvedeno, že celkové zhoršení zdravotní stavu nastalo nejdříve od května 1990 a poté od listopadu 1990. Proto také v této situaci nelze podle žalované aplikovat § 85 odst. 5 organizačního zákona. Ze zdravotnické dokumentace ošetřujícího lékaře totiž plyne, že vznik převážné bezmocnosti tchýně žalobkyně nejdříve od 1. 5. 1990.

19. Krajský soud v Praze je s ohledem na výše uvedené, v návaznosti na svůj shora citovaný rozsudek v dané věci a na závěry nyní napadeného rozhodnutí žalované nucen dát v první části uplatněné žalobní argumentace žalobkyni za pravdu. Soud samozřejmě nepřehlédl, že žalovaná se po zrušení svého předchozího rozhodnutí ve věci žalobkyně v odůvodnění napadeného rozhodnutí (zejména v návaznosti na citovaný posudek posudkové komise) již mnohem podrobněji zabývala podklady, které žalobkyně ve vztahu k hodnocení zdravotního stavu své tchýně v řízení předložila. Stejně tak si je zdejší soud vědom obtížného postavení žalované, pokud jde o její možnosti zpětného zjišťování zdravotního stavu posuzované, a to navíc za specifických okolností dané věci (zejm. absence podrobnější zdravotnické dokumentace). Přesto je třeba ve shodě se žalobkyní a v návaznosti na předchozí rozhodnutí zdejšího soudu v dané věci nutno konstatovat, že závěry, k nimž žalovaná v dané věci dospěla, nemohou z hlediska zákonnosti obstát.
20. Především je třeba v této souvislosti připomenout, jak již soud uvedl v předchozím rozhodnutí, že žalobkyní předložený znalecký posudek byl vyhotoven znalcem zapsaným pro obor posudkového lékařství, který tedy je plně kvalifikován nejen pro hodnocení zdravotního stavu posuzovaných osob, ale i pro jeho podřazení pod příslušné posudkové kategorie včetně jednotlivých stupňů bezmocnosti. Jestliže pak takový znalec byl schopen uzavřít, že stav tchýně žalobkyně byl v roce 1992 takový, že je z něj bylo možné dovodit, že již nejméně 5 let předtím byla nezbytná celodenní pomoc jiné osoby při složitějších úkonech, bylo třeba, aby žalovaná (v návaznosti na závěry posudkové lékařky) tyto pochybnosti týkající se zdravotního stavu vyhodnotila z hlediska kritérií § 36 prováděcí vyhlášky, podle nichž se určovala míra bezmocnosti. V této souvislosti již soud poukázal na možnost vyžádání si písemného doplnění posudku znalce či důkaz jeho výslechem, a to především proto, aby byly odstraněny pochyby, zda závěry znalce umožňují podřadit zdravotní stav posuzované v uvedené době pod § 36 odst. 2 prováděcí vyhlášky či nikoliv. Zde je třeba především připomenout, že stěžejní otázkou je v dané věci ve smyslu shora vymezené definice bezmocnosti především posouzení pravidelné pomoci při hlavních životních úkonech, z nichž některé jsou v citovaném ustanovení demonstrativně vymezeny. Soud současně v této souvislosti akcentuje význam, který je znaleckému posudku přikládán (byť je předložen ve správním řízení jeho účastníky a nikoliv vyžadován správním orgánem či soudem; srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 7. 2015, č. j. 9 As 206/2014-48). Pokud pak v této souvislosti žalovaná v návaznosti na svoji posudkovou lékařku označuje takový posudek za „*pouhý soubor úvah*“, nelze takový závěr akceptovat, a stejně tak nelze závěry plynoucí z tohoto posudku znalce popřít s ohledem na nesprávně uvedené datum úmrtí posuzované osoby (tchýně žalobkyně). Podstatné je, že obsahové zaměření posudku (výslovně se týkal „*potřeby péče ... o jmenovanou zpětně*“) i jeho závěry se zcela zjevně týkají stavu posuzované v roce 1992, v návaznosti na což znalec výslovně vymezil dobu potřeby posuzované „*při složitějších úkonech celodenní pomoci jiné*“.

osoby“ na 5 let zpětně (tedy cca do období od roku 1987). Pokud vedle toho současně zdravotní sestra ošetřujícího lékaře posuzované osoby (tedy profesionál v oboru zdravotní péče) čestně prohlašuje, že v „osmdesátých letech ... byla nutná celodenní péče, zejména u M. P., která byla dlouhodobě upoutána na lůžko“, což nerozporují ani další odborně kvalifikované osoby (MUDr. K., MUDr. R., resp. MUDr. R.), pak považuje zdejší soud i s ohledem svůj předchozí dosti návodný závazný právní názor (byť zaujatý v jiném senátu téhož soudu) za zcela důvodné požadovat po žalované důkladnější vyhodnocení skutkového stavu, právě jde-li o vyhodnocení zdravotního stavu tchýně žalobkyně v inkriminovaném období (z toho hlediska, zda skutečně neodpovídal stavu převážné či úplné bezmocnosti).

21. Závěry žalované týkající se obecnosti podkladů předložených žalobkyní, resp. jejich rozporu s dostupným podkladem z roku 1990, by mohly obstát pouze tehdy, pokud by se pokusila tyto obecnosti či rozpory odstranit (a to způsobem, který již zdejší soud popsal v předchozím rozsudku). Jestliže by skutečně výše označený soudní znalec či další zmíněné osoby dokládající čestná prohlášení (svědectví) o zdravotním stavu tchýně žalobkyně nebyly schopny jakkoliv blíže upřesnit tvrzené skutečnosti (ať již časově či z hlediska konkrétnějšího popisu jejího zdravotního stavu), resp. vysvětlit rozpor svých tvrzení ve vztahu k závěrům zdůrazňovaných žalovanou a plynoucím z posouzení z roku 1990, pak by jistě bylo možno závěry žalované akceptovat. Pokud se však žalovaná zmiňovanou nekonkrétností (byť třeba jen jednoduchým upřesňujícím dotazem) nepokusila odstranit a naopak bez dalšího požádala svého posudkového lékaře o opětovné posouzení a v návaznosti na takto vzniklý posudek akceptovala jiný podklad (jediné posouzení zdravotního stavu z roku 1990), soud takový postup nepovažuje za dostatečný. Jistě lze v této souvislosti v obecné rovině rozumět argumentaci žalované, která v návaznosti na citovaný posudek ve vyjádření k žalobě poukazuje na procesní ekonomii a úsporou prostředků ze státního rozpočtu v případě provádění nadbytečných důkazů. V nyní projednávané věci však z důvodů výše uvedených taková argumentace není přílehlavá. Je sice pravdou, že žalovaná vycházela z lékařsky popsaného stavu tchýně žalobkyně z roku 1990, podle něhož mělo ke zhoršení dojít právě až v průběhu uvedeného roku. Je-li tu nicméně zjevně dán rozpor mezi podklady, ze kterých žalovaná vycházela (právě zmiňovaný lékařský popis z roku 1990) a dalšími důkazními prostředky (které s ohledem na jejich formu i obsah nelze bez dalšího označit za zjevně irelevantní), přičemž odstranění takového rozporu není zjevně nemožné, neúměrně komplikované či extrémně nákladné (v projednávané věci jde především o doplňující dotazy na soudního znalce či osoby dokládající svá prohlášení), pak je na místě, aby správní orgán takové pochybnosti odstranil a nikoliv se pouze přiklonil k jednomu z dostupných podkladů. V této souvislosti lze navíc poukázat o na to, že ze žalovanou zmiňované lékařské zprávy neplyne nijak konkrétně stav posuzované osoby v delším období předcházejícím konstatované převážné bezmocnosti (s ohledem na časový rozsah žalobkyní tvrzeného období péče o tchýni ostatně není ani vyloučeno, že zdravotní stav její tchýně se mohl v průběhu osmdesátých let měnit). Žalovaná nikterak neupřesňuje, v jakém ohledu se zdravotní stav zhoršil, a především přijaté závěry nejsou dostatečně určité vztaženy ke kritériím bezmocnosti, jak je vymezuje výše citovaná právní úprava. Podle názoru zdejšího soudu v tomto ohledu nemůže být dostatečné, pokud žalovaná odkazuje na zmiňovanou nutnost omezovat posuzovanou v pohybu (neboť trpěla dezorientací v prostoru). Nijak neupřesněné „omezení v pohybu“ (o nichž hovoří žalovaná) či „úteky“ (které zmiňuje posudková komise) totiž s přihlédnutím k okolnostem dané věci nemusí být bez dalšího zcela

vypovídající, jde-li o posouzení „*pravidelné pomoci jiné osoby při hlavních životních úkonech, například při chůzi*“ (sám takový závěr nic nevypovídá o kvalitě pohybu posuzované osoby bez pomoci či o možných zraněních a dalších komplikacích v důsledku takového pohybu). Nelze v této souvislosti ostatně přehlédnout ani to, že sdělení veřejného ochránce práv ze dne 13. 6. 2014 zmiňuje ve věci žalobkyně nesoulad mezi lékařským nálezem pro zjištění bezmocnosti ze dne 14. 11. 1990 a navazujícím posouzením OSSZ Kolín.

22. Současně je nutno opětovně poukázat na to, že nelze pominout skutečnost, že v případě prokazování starších (náhradních) dob pojištění, o něž v tomto případě jde, organizační zákon nevyžaduje dosažení praktické jistoty o skutkovém stavu, ale s ohledem na přípustnost použití čestných prohlášení (srov. § 85 odst. 5 tohoto zákona) zjevně akceptuje i závěry pravděpodobnostního charakteru. Jinak řečeno, zákonná úprava není konstruována tak, že u prokazování starších (náhradních) dob pojištění je třeba (vůbec lze) jistoty ohledně skutkového stavu dosáhnout. Pravděpodobnost, nelze-li dosáhnout jistoty, je v tomto typu řízení dostatečným důkazním standardem (srov. závěry žalobkyní odkazovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2013, č. j. 6 Ads 15/2013-28).
23. Krajský soud v Praze tedy v návaznosti na výše uvedené nepovažuje závěry žalované za dostatečné, pokud jde o dokazování ve věci možných náhradních dob pojištění týkajících se péče žalobkyně o její tchýni M. P.. Postup žalované, která setrvala toliko na reprodukci závěrů posudku posudkové komise, shledal soud v rozporu se závazným právním názorem plynoucím z předchozího rozhodnutí zdejšího soudu v dané věci. Jedná se přitom o pochybení takového charakteru, které v zásadě nelze v soudním řízení správním napravit, přičemž soudu nepřisluší nahrazovat rozhodovací činnost správních orgánů ani v oblasti posuzování nároků navazujících na posouzení zdravotního stavu (aktuálně srov. nález Ústavního soudu ze dne 6. 2. 2018, sp. zn. III. ÚS 3097/16).
24. Pokud jde o druhý okruh žalobních námitek, je třeba připomenout, že ve shora již citovaném předchozím rozsudku ve věci žalobkyně se zdejší soud zabýval i její argumentací, v níž žalované vytýkala, že jí doplatek důchodu přiznala jen pět let nazpět od data vydání napadeného rozhodnutí. Jak zdejší soud v této souvislosti předdeslal, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 7. 2014, č. j. 5 Ads 94/2014-22, bez dalšího nespojuje povinnost zpětného doplatku důchodu bez omezení jen s pochybením posudkového lékaře správy sociálního zabezpečení, nýbrž teprve s tím, že orgán sociálního zabezpečení závěry vadného (nepřesvědčivého, neúplného) posudku, který je pro ni závazný, převzal, a proto je i jeho rozhodnutí zatíženo stejným nedostatkem bez ohledu na to, zda pochybení posudkového lékaře zjistil či zjistit mohl. Jak přitom dodal, v tomto případě k takovému nesprávnému postupu došlo. Podle soudu ovšem současně žalovaná zcela správně v této souvislosti poukázala (s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 8. 2011, č. j. 3 Ads 94/2010-99) na to, že znění § 56 odst. 1 písm. b) zákona o důchodovém pojištění, jehož se žalobkyně dovolává, bylo do zákona vloženo teprve s účinností od 1. 1. 2009 (zákonem č. 306/2008 Sb.). Předtím toto ustanovení konstatovalo, že v případě zjištění, že důchod byl přiznán nebo je vyplácen v nižší částce, než v jaké náleží, nebo byl neprávem odepřen, anebo byl přiznán od pozdějšího data, než od jakého náleží, se důchod zvýší nebo přizná, a to ode dne, od něhož důchod nebo jeho zvýšení náleží, nejvýše však tři roky nazpět ode dne zjištění nebo uplatnění nároku na důchod nebo jeho zvýšení. Přejícné ustanovení čl. II bodu 14 zákona č. 306/2008 Sb.

přítom stanovilo, že za dobu před 1. lednem 2009 se důchod nebo jeho zvýšení doplatí ve výši, v níž důchod správně náležel, nejvýše v rozsahu stanoveném právními předpisy účinnými ke dni 31. prosince 2008.

25. Jak k tomu zdejší soud v citovaném rozsudku výslovně uzavřel, „[p]rotože žalobkyni byl napadeným rozhodnutím dodatečně přiznán důchod od 20. 3. 2006, přičemž původně jí tento důchod byl přiznán od 29. 3. 2007, na dávky důchodu náležející v případě správného výpočtu za dobu mezi těmito daty, resp. rozdíl na výši důchodu náležející do 31. 12. 2008, jí nárok vzniknout nemohl, neboť podle § 56 odst. 1 písm. b) zákona o důchodovém pojištění ve znění účinném do 31. 12. 2008 jí mohl náležet jen za tři roky nazpět ode dne zjištění tohoto nároku. K zjištění nároku v tomto případě došlo (...) dne 13. 07. 2014, kdy na nesoulad posudku komise ONV s podkladovým lékařským nálezem upozornila veřejná ochránkyně práv a vyvolala tím postup z moci úřední, který vedl k vydání rozhodnutí žalované ze dne 23. 10. 2014 a posléze napadeného rozhodnutí. V souladu s ustanovením § 56 odst. 1 písm. b) zákona o důchodovém pojištění, ve znění účinném do 31. 12. 2008, které je v tomto případě v souladu s čl. II bodem 14 (nikoliv bodem 1, jak uvádí žalovanou odkazovaný rozsudek NSS; viz též důvodovou zprávu k zákonu) zákona č. 306/2008 Sb. zněním rozhodným, žalobkyni ve skutečnosti náležel doplatek důchodu pouze ode dne 17. 06. 2011“. Soud dále poukázal na to, že shodně na běh prekluzivní lhůty v případě rozhodnutí o změně data přiznání důchodu vydaného z moci úřední nahlíží i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 12. 7. 2006, č. j. 6 Ads 58/2005-44.
26. Krajský soud v Praze v nyní projednávané věci v návaznosti na žalobkyní uplatněnou argumentaci neshledal důvod odchýlit se od výkladu výše citovaných ustanovení, jak jej použil již ve svém předchozím rozsudku. Podle soudu ani argumenty zdůrazněné nyní žalobkyní nemohou shora citované závěry zdejšího soudu překonat, ostatně i s ohledem na přehlednost (srozumitelnost) dalšího řízení a komplexnost již přijatého výkladu soud považuje za vhodné setrvat na výše citovaných závěrech (byť zaujatých jiným senátem téhož soudu). V tomto ohledu je třeba především poukázat na jednoznačné a výslovné omezení rozsahu doplatku důchodu plynoucí z přechodných ustanovení čl. II bodu 14 zákona č. 306/2008 Sb. odkazující na dosavadní právní úpravu. Ostatně důvodová zpráva k danému ustanovení zmiňovaného zákona výslovně konstatuje: „*navrhuje se, aby náležel doplatek důchodu v důsledku přiznání neprávem odepraného důchodu nebo jeho zvýšení v důsledku nesprávného postupu orgánu sociálního zabezpečení nejvýše tři roky nazpět od účinnosti navrhované změny právní úpravy, tedy nejvýše za dobu stanovenou dosavadními předpisy, i když k rozhodnému zjištění dojde již za účinnosti navrhované změny právní úpravy. Tento postup je odůvodněný z hlediska rovného posuzování důsledků stejné skutečnosti (doplatek důchodu v důsledku nápravy nesprávného postupu orgánu sociálního zabezpečení) v období před účinností navrhované změny právní úpravy*“. Tím, že zákonodárce období, za něž má doplatek náležet, ohraničuje slovy „nejvýše“, podle názoru zdejšího soudu nutně váže rozsah doplatku právě na podmínky stanovené dosavadní právní úpravou včetně klíčové podmínky spočívající v omezení rozsahu doplatku obdobím ohraničeným právě dnem zjištění nároku na zvýšení důchodu. Pokud by zákonodárce zamýšlel koncipovat měněnou právní úpravu tak, jak ji vykládá žalobkyně, nepochybně by zvolil jinou formulaci souvisejících přechodných ustanovení (zejm. se logicky nabízí výslovná reakce na novější „dvoukolejnou“ úpravu, o které se žalobkyně taktéž zmiňuje). Druhý okruh žalobních námitek tedy soud důvodným neshledal.

27. V návaznosti na výše uvedené tak lze uzavřít, že přestože žalobkyně byla úspěšná pouze s částí uplatněné žalobní argumentace, je na místě, aby soud žalobou napadené rozhodnutí žalované podle § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc žalované vrátil k dalšímu řízení, v němž žalovaná bude vázána právním názorem soudu vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 4 s. ř. s.).
28. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměla úspěch. Žalobkyně, která byla ve věci úspěšná, náhradu nákladů nepožadovala (ani žádné vzniklé náklady nevyčísila). Proto soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 29. června 2018

JUDr. Milan Podhrázký, v. r.
samosoudce